

Motion till riksdagen 2024/25:493

av Mikael Larsson (C)

Viltanpassad röjning av kraftledningsgator

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten genom Svenska kraftnät ska initiera projekt om att viltanpassa breda kraftledningsgator och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns ca 140 000 ha kraftledningsgator i Sverige som är bredare än 5 meter. Rätt utnyttjade är de en betydande foderresurs för älg och övrigt hjortvilt. Trots att älg-tätheten minskat, men genom att övriga hjortdjur ökat i antal, har vi fortfarande alltför högt betestryck i många av våra tallföryngringar och även på jordbruksmark. Skogsbruket har anpassat sina skötselåtgärder för att bl.a. öka den biologiska mångfalden men också för att odla rätt trädslag på rätt typ av mark, så kallat ståndortsanpassat skogsbruk.

Viltet i våra svenska skogar är viktigt för den biologiska mångfalden. Även om betesskadorna på växande ungskog minskat ligger andelen årsskadad tall på 13 % mot målet högst 5 % i södra Västergötland. Även jordbruksmark betas hårt, vilket gjort att länsstyrelsen beviljat skydds jakt på en del klövviltsarter.

För att öka fodertillgången för viltet har Svenska Jägareförbundet fört fram via en motion till deras riksförbundsstämma, som kommit från jaktvårdskretsarna i Marks kommun och Sjuhärad, att man bör viltanpassa röjningen av kraftledningsgator. I stället för att röja bort all viltbegärlig vegetation som finns i kraftledningsgatorna kan man genom att röja på ett viltanpassat sätt skapa mer foder åt det vilda på ett ställe där det ändå inte skall produceras någon framtida skog för virkesändamål. Detta görs enklast genom att man sparar delar av tallar och andra lövträdslag som då klövviltet kan äta av utan att elsäkerheten påverkas eller att man behöver röja oftare. Idag sparas ofta bara enbuskar i ledningsgator när Svenska kraftnät röjer, allting annat röjs bort.

Andra elbolag gör så att de i dialog med berörda markägare röjer så att de kapar tallar och lövstammar ett par grenvarv upp. De på så sätt kapade stammarna skjuter nya sideskott som är mycket smakliga för viltet. Viltet äter mycket hellre på dessa

tillskapade foderstammar än på friska träd i produktionsskogen. Ofta skrivs ett avtal mellan markägare och elbolag. Flera jägare och markägare i södra Sverige har försökt att få till en dialog med Svenska kraftnät om just detta, men man vill från deras sida inte ens diskutera möjligheten till viltanpassning av kraftledningsgatorna i södra Sverige.

Undertecknad har gjort efterforskningar och fört samtal med företrädare för skogsbolag som menar att det inte är några problem att röja på ett annat sätt i kraftledningsgatorna. En av anledningarna till att man röjer är ju självklart ur ett säkerhetsperspektiv så att sly och skog inte växer upp till ledningarna. Detta är ju en självklarhet och röjning av kraftledningsgator måste självklart fortsätta men man borde kunna genomföra detta på ett annat sätt. Genom att ändra hur man röjer så gynnar det viltstammarna som får mera att äta, och skadorna på angränsande skogsplanteringar och jordbruksmark blir mindre. Klövviltet gynnas och även den biologiska mångfalden, och det skulle dessutom kunna vara så att vi snabbare och på ett bättre sätt möjliggör minskningen av allvarliga betesskador av klövvilt i våra svenska skogar. Skogsstyrelsen uppskattar de totala kostnaderna för viltbete på våra svenska skogar av tall till ca 1,25 miljarder svenska kronor årligen.

Svenska kraftnät som är ett statligt bolag borde gå före och anpassa hur man röjer och inte ge ”kalla handen” till detta. Därför bör regeringen ge Svenska kraftnät i uppdrag att ta fram ett projekt för hur viltanpassad röjning av ledningsgator kan genomföras. Förslaget är att detta projekt ska genomföras på fyra platser i södra och västra Sverige.

Mikael Larsson (C)